

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

İçindekiler:

- İKV'DEN HAFTAYA BAKIŞ
- AVRUPA BİRLİĞİ 2010 GENİŞLEME STRATEJİSİ İLE ADAY VE POTANSİYEL ÜLKELER İLERLEME RAPORLARI AÇIKLANDI
- DEVLET BAKANI VE BAŞMÜZAKERECİ EGEMEN BAĞIŞ, AVRUPA PARLAMENTOSU'NDAKİ "TÜRKİYE DOSTLARI" İLE BULUŞTU
- TÜRKİYE-YUNANİSTAN SINIRINDAKİ RABIT 2010 OPERASYONU HAYATA GEÇİRİLDİ
- YUNANİSTAN'DA VE AB'DE BOMBALI PAKET PANİĞİ
- İNGİLTERE VE FRANSA ARASINDA SAVUNMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI İMZALANDI
- AVRUPA BİRLİĞİ RUSYA-POLONYA ARASINDAKİ GAZ ANLAŞMASININ UYGUN OLDUĞUNU BELİRTTİ
- TÜRKİYE'DE YOUTUBE'A ERİŞİM SAĞLANDI ANCAK BELİRSİZLİK SÜRÜYOR
- AVRUPA KOMİSYONU VERİ GİZLİLİĞİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN YASALARI GÜNCELLİYOR
- YUNANİSTAN'IN ARDINDAN İRLANDA'DA KRİZ TEHLİKESİ
- AVRUPA BİRLİĞİ DETERJANLARA FOSFAT DENETİMİ GETİRİYOR

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN
1-11 KASIM 2010

İK V'DEN HAFTAYA BAKIŞ

Bu hafta Türkiye-AB ilişkileri açısından önemli bir belge olan ve Avrupa Komisyonu tarafından düzenli olarak hazırlanan raporların on üçüncüsü, Türkiye 2010 ilerleme raporu yayınlandı. 9 Kasım 2010 tarihinde Genişleme ve Avrupa Komşuluk Politikası'ndan Sorumlu Avrupa Komisyonu Üyesi Ştefan Füle'nin basın toplantısı sonrasında açıklanan rapor Türkiye'de son bir yılda kaydedilen gelişmeleri AB üyelik kriterlerine uyum açısından değerlendiriyor.

Rapor Eylül ayında kabul edilen anayasa değişikliği paketini doğru yönde atılmış bir adım olarak olumlarken, özellikle ana partiler ve devletin temel kurumları arasındaki çatışmacı iklimi ve ifade özgürlüğü ve medya özgürlüğü alanlarındaki sorunları eleştiriyor. Rapor Türkiye'nin reform sürecine devam etmesi gereğini ortaya koyarken, ne yazık ki Türkiye'nin AB sürecini tıkayan diğer sorunlara değinmiyor. Rapora ilişkin İKV Başkanı Prof. Dr. Haluk Kabaalioğlu'nun basın duyurusu, İKV görüşünü, siyasi ve ekonomik kriterlerin ayrıntılı özetini ve müktesebat uyum tablosunu internet sitemizde incelemek mümkün.

Bu hafta Avrupa Birliği'nin Türkiye'deki diplomatik misyonunun nitelik olarak yenileceği ve nicelik olarak da genişleteceği bildirildi. Catherine Ashton'a bağlı Avrupa Dış Faaliyetler Servisi'nin yeni yapılanması çerçevesinde gerçekleştirilecek yenilenme ile Avrupa Birliği 134 kişi ile en kalabalık temsilciliğini Türkiye'ye açmış olacak. Türkiye'yi 130 temsilci ile ABD takip edecek.

Geçtiğimiz hafta yayımladığımız Avrupa'da aşırı sağ partilerin Türkiye karşıtlığı için anlaşmaya vardıklarını duyuran haberin ardından bu hafta Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış Avrupa Parlamentosu'nda Türkiye'nin üyeliğine destek veren "Türkiye Dostları Grubu" ile buluştu. Türkiye'nin AB üyeliğine destek veren AP'deki Yeşiller Grubu da Genişlemiş Büro toplantısını 1 – 2 Kasım tarihlerinde "Avrupa'daki Türkiye" ismiyle gerçekleştirdi. Farklı grupların temsilcilerinin konuşma yaptığı panellerden oluşan toplantıda Türkiye'nin AB'ye tam üyeliği için güçlü bir mesaj verildi.

Türkiye bu hafta ifade özgürlüğü ve bilgiye erişim konusunda yaşanan önemli bir engeli, Youtube'a erişim engelini 907 gün sonra aştı. "İnternette sansüre hayır" kampanyasının başlamasına neden olan, yurtiçinde ve dışında birçok çevrenin kıyasıya eleştirdiği yasa, yasağa neden olan Atatürk videolarının silinmesinin ardından kaldırıldı. Bu konudaki haberimizi bültenimizde bulabilirsiniz. İnternet medyasındaki bu gelişme yanında yazılı basında Oktay Ekşi'nin Hürriyet Gazetesi'ndeki köşe yazarlığı görevinden istifa etmesi haftanın önemli gelişmelerindendi.

İstanbul'da Pazar günü Taksim Meydanı'nda yaşanan bombalı saldırının ardından Avrupa'da da bu hafta bombalı paket paniği yaşandı. Atina'da farklı bölgelere yerleştirilen bombalar sebebiyle ölen ya da yaralanan olmazken, terör tehdidinin bu denli yakın hissedilmesi hem AB yetkililerini hem de hükümetleri tedirgin etti.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

Avrupa Birliği'nde devlet ve hükümet başkanları hafta başında yaptıkları iki günlük zirvede bütçe açıkları ile ilgili AB genelinde alınacak önlemleri tartıştılar. Bütçe açığı milli gelirin yüzde 3'ünü aşan ülkelere İstikrar Paketi çerçevesinde yaptırımlar uygulanması tartışıldı. Ancak tüm tedbirlere rağmen Avrupa'da küresel ekonomik krizin etkileri hala etkisini yüksek düzeyde gösteriyor. Eurostat'ın bu hafta açıkladığı verilere göre Avro Bölgesi'nde işsizlik yeni bir rekor daha kırarak yüzde 10,1 oldu. Bu oran Avro Bölgesi'nde 15 milyon 917 bin işsiz olduğu anlamına geliyor.

Dünyanın ileri ve yükselen ekonomilerini bir araya getiren G20 platformunun Seul'deki Zirvesi 12 Kasım tarihinde sonuçlandı. Toplantının sonuçları ile ayrıntılı değerlendirmeyi bir sonraki bültenimizde bulabilirsiniz.

Tüm okuyucularımıza iyi haftalar diliyoruz.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

AVRUPA BİRLİĞİ 2010 GENİŞLEME STRATEJİSİ İLE ADAY VE POTANSİYEL ÜLKELER İLERLEME RAPORLARI AÇIKLANDI

Avrupa Komisyonu tarafından her yıl düzenli olarak hazırlanan genişleme stratejisi ve aday ve potansiyel aday ülkeler –Hırvatistan, İzlanda, Türkiye, Makedonya, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Karadağ, Sırbistan, Kosova- ile ilgili ilerleme raporları 9 Kasım 2010 tarihinde açıklandı. Genişleme ve Avrupa Komşuluk Politikasından sorumlu Komisyon üyesi Ştefan Füle düzenlediği basın toplantısında güçlü, itibarlı ve güvenilir bir genişleme politikasının öneminden söz ederek, genişlemenin Avrupa’da barış ve istikrarı güçlendireceğini belirtti. Genişleme politikasının güvenilir ve itibarlı olmasının iki unsuru bulunduğunu ifade eden Füle, bunların bir taraftan üye devletler için aday ülkelere sıkı bir koşulluluk politikası uygulanması ve öte yandan aday ve potansiyel aday ülkeler için, bu ülkelere somut bir Avrupa perspektifi sunulması olduğunu vurguladı. Füle’nin belirttiği önemli bir nokta ise şu oldu: “.. hiçbir ülkenin yüzde yüz hazır olmadan AB’ye katılmayacağından emin olacağız. Aynı şekilde, AB’nin de yeni ülkeleri içerecek şekilde genişlemeden önce yüzde yüz hazır olmasını sağlamalıyız”.

Aday ve Potansiyel Aday ülkeler hakkında kısa bilgi

- **Hırvatistan: aday ülke** – 2003 yılında üyelik başvurusunda bulundu. 35 fasıldan 25’inde müzakereler geçici olarak tamamlandı. Katılım müzakereleri son aşamasına gelmiş olup, Hırvatistan’ın özellikle yargı ve temel haklar faslındaki kapanış kriterlerini yerine getirmesini takiben tamamlanması bekleniyor.
- **Türkiye: aday ülke** – 1987 yılında üyelik başvurusunda bulundu. 13 fasıl müzakereye açılırken, bir fasıl geçici olarak kapatıldı. AB Konseyi’nin 2006’da aldığı Türkiye’nin Ankara Anlaşması’nın tüm AB üyesi devletlere genişleten Ek Protokol’ü tamamiyle ve ayrımsız uygulayana kadar sekiz başlığın açılmaması ve hiçbir başlığın geçici olarak kapatılmaması kararı geçerliğini koruyor. Bunun yanında Fransa ve GKRY’nin siyasi gerekçelerle bazı başlıkların açılmasını engellemesi müzakerelerin etkili bir şekilde ilerlemesini engelliyor.
- **İzlanda: aday** – 2009 yılında üyelik başvurusunda bulundu. Üyelik müzakereleri Temmuz 2010 itibariyle başlatıldı. Yakında tarama sürecinin başlaması bekleniyor.
- **Makedonya: aday** – 2004 yılında üyelik başvurusunda bulundu. Komisyon ülkenin Kopenhag siyasi kriterlerini yeterince yerine getirdiğini belirterek, 2009 yılında yapmış olduğu katılım müzakerelerinin açılması tavsiyesini bu yıl da yineledi. Ancak Konsey’in üyelik müzakerelerini başlatma kararı Yunanistan’ın ülkenin adıyla ilgili çekincesi yüzünden alınmıyor.
- **Karadağ: potansiyel aday ülke** – 2008 yılında üyelik için başvurdu. Komisyon bazı temel alanlarda ilerlemeye bağlı olarak bu ülkeye aday ülke statüsü verilmesi ve katılım müzakerelerinin başlatılması tavsiyesinde bulundu.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

1-11 KASIM 2010

- **Arnavutluk: potansiyel aday ülke** – 2009 yılında üyelik için başvurdu. Komisyon bazı temel alanlarda ilerlemeye bağlı olarak bu ülkeye aday ülke statüsü verilmesi ve katılım müzakerelerinin başlatılması tavsiyesinde bulundu.
- **Sırbistan: potansiyel aday ülke** – 2009 yılında üyelik için başvurdu. Genel İşler Konseyi 25 Ekim 2010 tarihinde Sırbistan'ın başvurusunu, görüşünü hazırlamak üzere Komisyon'a iletti.
- **Bosna Hersek: potansiyel aday ülke** – AB üyeliği için başvurusunu henüz yapmadı. Bu konuda siyasi liderler arasında bir görüş birliği ortaya çıkmadı.
- **Kosova: potansiyel aday ülke** – AB üyeliği için başvurusunu henüz yapmadı. Ocak 2010'da AB'nin Stabilizasyon ve Ortaklık Süreci diyalogu başlatıldı.

AVRUPA KOMİSYONU TARAFINDAN YAYINLANAN TÜRKİYE 2010 İLERLEME RAPORU

Türkiye'nin AB üyeliği yolunda kaydettiği ilerlemeyi ortaya koyan ve 1998 yılından bu yana Türk hükümeti, üye devletler, Avrupa Parlamentosu ve çeşitli uluslar arası ve hükümet dışı kuruluşlardan alınan bilgiler ışığında Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan ilerleme raporlarının on üçüncüsü 9 Kasım 2010 tarihinde açıklandı. Türkiye'nin 2010 ilerleme raporu aynı zamanda üyelik müzakerelerinin beşinci yılında yayınlanmakta olup, bu beş yıl sonrasında müzakerelerin önünü tıkayan sorunlara tatminkar çözümler öngörmemesi oldukça endişe verici olarak nitelendirilebilir. Rapor başlangıçta müzakerelerde on üç başlığın açıldığı ve bir başlığın geçici olarak kapatıldığı tespitini yapmakta ve müzakerelerin sekiz başlığını askıya alan ve başlıkların geçici olarak kapatılmasını engelleyen 2006 AB Konseyi kararının yürürlükte olduğunu not etmektedir.

Gümrük birliğinin AB ve Türkiye arasındaki ikili ticarete katkıda bulunmaya devam ettiği, ancak Türkiye'nin gümrük birliği altında ithalat lisansları, AB'de serbest dolaşımda olan bazı üçüncü ülke ürünlerinin ithali, devlet yardımları, fikri mülkiyet haklarının korunması, yeni ilaçların ruhsatlandırılması gibi çeşitli yükümlülüklerini yerine getirmediği ifade edilmektedir. Gümrük birliği çerçevesinde Türkiye'nin üzerine düşen sorumluluklardaki eksiklikler belirtilirken, gümrük birliğini önemli ölçüde aksatan ve AB tarafından kaynaklanan sorunlar üzerinde durulmamıştır.

Komisyon Kopenhag siyasi kriterleri ile ilgili olarak birtakım zayıflıklara işaret etmiştir. Öncelikle Türkiye'de de genel bir şikâyet konusu olan çatışmacı bir siyasi iklimin hüküm sürdüğü, ana siyasi partiler ve hükümet ile anahtar siyasi kurumlar arasındaki diyalog ve uzlaşma ruhunun eksikliğinin görüldüğü belirtilmektedir. Bu durum gerçekten de Türkiye'de siyasi ortamı olumsuz etkilemekte ve Türkiye'nin sosyoekonomik kalkınması, teknolojik ve bilimsel ilerleme, eğitim, sağlık, çevre, kadın hakları ve sosyal refah gibi gerçek gündem konularının önüne geçerek kısır bir çatışmaya yol açmaktadır. Söz konusu raporda da tespit edildiği gibi AB ile üyelik sürecimize de zarar vermektedir. Raporda Ergenekon davasına ve askeri darbe iddiaları ile açılan diğer dava ve soruşturmalara da değinilmiştir. Nitekim bu

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

1-11 KASIM 2010

konu da Türkiye’de oldukça tartışmalı ve gerginlik yaratan bir konudur. Türkiye’de artık askeri darbelere karşı genel bir kamuoyunun ortaya çıktığı söylenebilir. Ancak raporda da altının çizildiği gibi buna ilişkin davalarda tutuklama ve iddianamenin hazırlanması arasında geçen sürenin uzaması ve dava öncesi tutukluluk halinin uzun sürmesi gibi usul ile ilgili aksaklıklar adaletin yerini bulmasını engellemektedir. Demokrasi ve hukukun üstünlüğü başlığı ile ilgili olarak Komisyon Türkiye’nin hala yargılama usulleri ile ilgili mevzuatını ve siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin kurallarını Avrupa standartlarına getirmesinin gerektiğini belirterek temel bir eleştiri yapmaktadır. Bu noktalar 2009 ilerleme raporunda da vurgulanmış ancak Türkiye’de son bir yıl içinde herhangi bir gelişme sağlanmamıştır.

Türkiye’de son bir yıl içinde önemli gelişmenin yaşandığı bir alan Anayasadır. Bu çerçevede Referandum ile kabul edilen anayasa değişikliği paketine atıfta bulunulmakta ve bunun doğru yönde atılmış bir adım olduğu tespit edilmektedir. Paket ile kabul edilen olumlu unsurlara dikkat çekilirken, özellikle paketten parti kapatmalarla ilgili hükmün çıkarıldığı not edilmekte ve anayasa reformlarının hazırlanma ve kabul aşamasında siyasi partiler ve sivil toplumu içeren bir danışma sürecinin olmaması eleştirilmektedir.

Parlamento ile ilgili bölümde Komisyon ana siyasi partiler arasındaki çatışmacı iklimin siyasi reform çalışmalarını yavaşlattığı saptamasında bulunmaktadır. Seçim sisteminde reform yapılmadığı ve uygulanan yüzde onluk seçim barajının Avrupa Konseyi üyeleri arasındaki en yüksek oran olduğu belirtilmektedir. Buna ek olarak milletvekili dokunulmazlıklarının yolsuzluk ile ilgili durumlarda aşırı geniş olduğu, öte yandan şiddet içermeyen düşüncelerin ifadesi söz konusu olduğunda yeterince koruyucu olmadığı eleştirisi getirilmektedir. 2009 yılı raporundan farklı olarak 2010 raporu Parlamento hakkında daha eleştirel bir yaklaşım sergilemekte ve oldukça ciddi bir eleştiri niteliğinde olan “TBMM Türkiye’nin katılım stratejisinin formülasyonu ve uygulanmasında kısıtlı rol oynamaktadır” eleştirisinde bulunmaktadır.

Raporda Cumhurbaşkanının aktif bir uzlaştırmacı rol oynamasından olumlu bir şekilde söz edilirken, yargı kurumları ve üniversiteler olmak üzere bazı atamaları ile ilgili kaygı duyulduğu da diplomatik bir dille not edilmiştir. Hükümetin çalışmaları ile ilgili olarak, Türkiye’nin AB’ye katılımı ile ilgili yeni bir stratejinin hazırlandığı, 2010-11 eylem planının Bakanlar Kurulunca kabul edildiği, Reform İzleme Grubu’nun 2003’ten bu yana ilk defa Başbakanın başkanlığında toplandığı, AB’den sorumlu Devlet Bakanı ve Başmüzakerecinin katılım müzakerelerinde bakanlıklar arası eşgüdümü daha da artırdığı ve Reform İzleme Grubu’nun bazı önerilerinin uygulanma imkanı bulunduğu sıralanan olumlu gelişmeler arasında göze çarpmaktadır. Bunun yanında, özellikle temel hakların korunması alanında reformlara ihtiyaç duyulduğu, parlamentoda, Türkiye’nin AB’ye katılımı ile ilgili çalışmaları hızlandırmak için gerekli özel yasama usulünün çıkarılamaması ve genel olarak son yıllarda reformlarda önemli ölçüde yavaşlama yaşandığı ifade edilmiştir. Yerel yönetimlerin etkinliği ile ilgili olarak da Komisyon önemli eleştirilerde bulunmuştur. Stratejik planlar, performans ölçümleri, mali kontrol sistemleri, proje yönetimi, kriz yönetimi, çevre yönetimi ve bilgi teknolojisi yönetiminin yerel düzeyde oluşturulmasının gerektiği belirtilmiştir.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

Kamu yönetimi ile ilgili olarak, Ombudsman kurumu, kişisel verilerin korunması ve bilgiye erişim hakkını içeren anayasal reformlar başta olmak üzere birtakım gelişmelere değinilirken; bürokrasiyi azaltmak, düzenleyici etki analizlerini geliştirmek, şeffaflık, liyakata dayalı atama ve terfi sistemini içeren kamu hizmeti sisteminin reformu 2009 yılı raporunda olduğu gibi bu raporda da bir eleştiri olarak yer almıştır. Buna ek olarak Türkiye’de de sık sık yakınma konusu olan partililere istihdam sağlama ya da kamu kaynaklarından fon aktarma gibi uygulamaların da önüne geçmesi beklenen belediyeler tarafından kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi için bir şirket ya da işletme kurulması ile ilgili açık kuralların koyulmadığı belirtilmiştir.

Oldukça kritik bir alan olan güvenlik güçlerinin sivil denetimi konusunda Komisyon geçen yıla oranla daha olumlu bir değerlendirme yaparak bu alanda ilerleme kaydedildiği sonucuna varmıştır. Anayasa değişikliği ile askeri mahkemelerin yetkisinin kısıtlanması, Yüksek Askeri Şura tarafından alınan ordudan ihraç kararlarının temyizinin mümkün kılınması, 1980 darbesini yapanlara sağlanan dokunulmazlığın anayasadan kaldırılması gibi reformlardan olumlu olarak söz edilmiş, silahlı kuvvetlerin siyasi olaylar üzerinde doğrudan veya dolaylı etkide bulunduğu olaylarda azalma olduğu not edilmiş, buna karşın Genel Kurmay Başkanının süre giden dava veya soruşturmalar hakkında yorumda bulunduğu ifade edilmiştir. Diğer bazı eleştiri noktaları şunlardır: silahlı kuvvetlere siyasete karışma alanı yaratan iç hizmet yasasının değiştirilmemesi, Savunma Sanayi Destek Fonu, silahlı kuvvetlere ait mülkler üzerinde denetim olmaması, iç denetimlerde ilerleme sağlanamaması.

Komisyon yargı sisteminde ilerleme sağlandığı görüşündedir. Anayasa paketi ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üye sayısının artışı ile tüm yargıyı temsil eder hale geldiği, Kurulun meslektan men kararlarına temyiz yolunun açıldığı, yargı müfettişlerinin Adalet Bakanlığı yerine HSYK’ya rapor vermesinin siyasi müdahale olmadan görev yapmaları için olumlu bir gelişme olduğu ifade edilmekte, öte yandan HSYK Başkanı’nın hala Adalet Bakanı olması ve HSYK’nın tahkikat yetkisinin Bakanın onayına bağlı olması eleştirilmektedir. Yargının tarafsızlığı ile ilgili olarak bazı eksikliklere işaret edilirken, yargının etkinliği konusunda kaydedilen gelişmelere rağmen toplan hakim ve savcı sayısının yetersiz olduğu, bölge temyiz mahkemelerinin henüz kurulmadığı belirtilmektedir. Erzincan Başsavcısı İlhan Cihaner’in tutuklanmasını takip eden olaylara da raporda yer verilmiş ve bu olayın gerek yargının kendi içinde gerekse HSYK ve Adalet Bakanlığı arasında gerilime yol açtığı ve adil yargı konusunda şüphelere yol açtığı ifade edilmiştir.

Yolsuzlukla mücadele ile ilgili olarak, hükümetin 2010-14 yılları için şeffaflığın artırılması ve yolsuzlukla mücadelenin güçlendirilmesine yönelik bir stratejiyi kabul etmesi ve bununla ilgili olarak bir bakanlık komitesi ve kamu kurumları, işçi sendikaları ve TOBB’dan meydana gelen bir yönetim kurulu oluşturulması olumlu bir gelişme olarak belirtilmiştir. Ancak hala önemli bir sorun oluşturan yolsuzluk konusunda uygulamaya yönelik etkin bir stratejiye ihtiyaç olduğu da vurgulanmıştır.

İnsan hakları ve azınlıkların korunması alanında, İşkenceye Karşı BM Sözleşmesi’nin İhtiyari Protokolü’nün Parlamento’da beklediği, Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne ekli üç protokolü onaylamadığı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nde Türkiye’ye karşı

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

açılan dava sayısının arttığı, ancak bunun yanında Türkiye'nin de çoğu dava kararına uyduğu tespitinde bulunmaktadır. İnsan hakları savunucularının cezai takibata uğradıkları, insan hakları kurumlarının kaynak, bağımsızlık ve etki açısından eksik olduğu gibi önemli eleştiriler bu yıl da devam etmektedir. Medeni ve siyasi haklar alanında, hükümetin işkence ve kötü muameleye karşı politikasının olumlu sonuçlar verdiği ancak kolluk kuvvetleri tarafından orantısız güç kullanımı, insan hakları ihlallerinin cezasız kalması ile ilgili olarak sorunların devam ettiği belirtilmektedir.

İfade özgürlüğü ile ilgili olarak medyada ve kamuda hassas konularda açık ve özgür bir tartışma ortamına işaret edilmekte, öte yandan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde ifade özgürlüğünün ihlali ile ilgili çok sayıda davanın açıldığı, hakaretin Türk Ceza Kanunu'nda bir suç olduğu, bununla ilgili birçok dava ve kararın bulunduğu, Türk milletine hakaretin 301. maddeye göre suç sayıldığı ve Türk Ceza Kanunu'nun diğer hükümleri, Terörle Mücadele Yasası ve Basın Yasası'nın ifade özgürlüğünü kısıtlamak için kullanıldığı eleştirisi ifade edilmektedir. Komisyon, Ergenekon davası ile ilgili haber yapan gazetecilere karşı açılan çok sayıda davanın da endişe verici olduğunu ve hükümete eleştirel yaklaşan Doğan Medya Grubu ile ilgili dava örneğinde olduğu gibi basına yönelik siyasi saldırıların devam ettiğini belirtmektedir. Sık görülen internet sitesi yasaklamalarının kapsam ve süre olarak orantısız olduğu ifade edilmektedir. Genelde açık ve serbest bir tartışma ortamının varlığına işaret edilen raporda, Türk hukukunun Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadı ile uyumlu bir şekilde ifade özgürlüğünü yeterince güvence altına almadığı belirtilmektedir.

Toplanma ve örgütlenme özgürlüğü ile ilgili olarak, bazı olumlu gelişmelerin yanında güvenlik güçlerinin aşırı güç kullanımı ile ilgili sorunları ve sivil toplum örgütlerinin bazı bürokratik engellerle karşılaştıkları ifade edilmektedir. Din özgürlüğü ile ilgili olarak din kültürü ve ahlak derslerinin zorunlu olmasına değinilmekte ve gayrimüslim toplulukların tüzel kişiliğe sahip olmamaları nedeniyle sorun yaşadıkları eklenmektedir. Din adamlarının eğitimi, Heybeliada Ruhban Okulu'nun kapalı olması ve Patrik'in tüm hallerde "Ekümenik" ünvanını kullanamaması, Fener Rum Patrikhanesi'nde yapılan seçimlerde Türk vatandaşı olma şartı gibi uygulamalar eleştirilmektedir. Kadın hakları alanında Anayasa değişikliği paketinin ilgili hükümleri pozitif ayrımcılığı getirirken, cinsiyet eşitliği ve kadınlara karşı şiddetin önlenmesi konularının temel sorun alanları olmaya devam ettiği belirtilmektedir. İlkokullarda cinsiyet farkının azalmaya devam ettiği olumlu bir gelişme olarak verilirken, büyük ölçüde doğu ve güneydoğu Anadolu'da çoğu kız olan yaklaşık 200 bin çocuğun okul dışında olduğu ifade edilmektedir. İşçi hakları alanında AB standartları ve ILO Sözleşmeleri ile uyumlu olmayan kısıtlayıcı hükümlerin olduğu, mülkiyet hakları ile ilgili olarak bazı gecikmeler ve usule ilişkin sorunlar olsa da Vakıflar Kanunu'nun uygulandığı belirtilmektedir.

Azınlıklar ve kültürel haklar konusunda, Türkiye'nin azınlıklara yaklaşımının kısıtlayıcı olmaya devam ettiği ve kültürel haklardaki ilerlemelere rağmen, siyasi yaşamda Türkçe dışındaki dillerin kullanılmasının yasak olduğu belirtilmektedir. PKK'nın terörist saldırılarının can kaybına yol açtığı belirtilirken, hükümetçe açıklanan demokratik açılımın kısmen uygulamaya konulduğu ifade edilmektedir.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

Türkiye'nin, AB tarafından "Kıbrıs Cumhuriyeti" olarak tanınan Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile ikili ilişkilerini normalleştirme yönünde ilerleme kaydetmediği ve Ortaklık Anlaşması Ek Protokolü'nün bütünüyle ayrımsız bir şekilde uygulanması yükümlülüğünü yerine getirmediği ifade edilmektedir. Bu açıdan AB'nin tutumunda herhangi bir değişiklik gözlenmemektedir. Türkiye açısından AB'nin bu yanlı ve haksız tutumunu sürdürmesi ve KKTC'ye uygulanan izolasyonları kaldırmaya yönelik hiçbir adım atmaması endişe vericidir.

Türkiye'nin ekonomik kriterlere uyumu söz konusu olduğunda mali krizin olumsuz etkilerini yaşayan ekonominin 2009 ikinci yarısından başlayarak 2010'un ilk yarısında düzelmeye başladığı not edilmekte, enflasyonist baskılar ve cari açığındaki artışın dikkatle izlenmesi gerektiği ve planlama, koordinasyon ve iletişim anlamında hükümetin ekonomik politikasına güven tesis edilebileceği vurgulanmaktadır.

Son olarak, Türkiye'nin AB üyeliği yönünde reformlarını hızlandırarak devam ettirmesi ve Türkiye'nin gelişmesini de yavaşlatan siyasi çatışmalar, AB standartlarının gerisinde kalan özgürlükler gibi konularda halkın refahını ve yaşam kalitesini artırmaya yönelik reformların katılımcı ve demokratik bir ortam içinde uygulamaya koyulması büyük önem taşımaktadır. Bunun yanında, müzakere sürecinde ilerlemenin önünü tıkayan siyasi engellemeler ve Kıbrıs sorunu Türkiye'nin üyelik perspektifini zedelemektedir. Türkiye'de reformların hızlandırılması yanında, AB'nin de üzerine düşen yükümlülükleri ahde vefa ilkesine uygun şekilde yerine getirmesi ve makul bir sürede üyeliğin gerçekleşmesine yönelik olarak açık bir perspektif sunması büyük önem taşımaktadır.

Türkiye 2010 İlerleme Raporu ile ilgili yaptığımız değerlendirmeye ve hazırladığımız müktesebat tablosuna aşağıdaki linklerden ulaşılabilir.

http://www.ikv.org.tr/images/upload/data/files/avrupa_komisyonu_tarafindan_yayinlanan_turkiye_2010_ilerleme_raporu_ile_ilgili_ikv_gorusu_raporun_siyasi_ve_ekonomik_kriterler_bolumunun_kapsamli_ozeti%281%29.pdf

[http://www.ikv.org.tr/images/upload/data/files/2010_yili_ilerleme_raporunun_muktesebata_uyum_bolumunun_2009_yili_ilerleme_raporu_ile_kiyaslanmasi\(1\).pdf](http://www.ikv.org.tr/images/upload/data/files/2010_yili_ilerleme_raporunun_muktesebata_uyum_bolumunun_2009_yili_ilerleme_raporu_ile_kiyaslanmasi(1).pdf)

DEVLET BAKANI VE BAŞMÜZAKERECİ EGEMEN BAĞIŞ, AVRUPA PARLAMENTOSU'NDAKİ "TÜRKİYE DOSTLARI" İLE BULUŞTU

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Türkiye İşadamları ve Sanayiciler Konfederasyonu (TUSKON) ve Anadolu İşadamları Federasyonu (ANFED) tarafından Avrupa Parlamentosu "Türkiye'nin Dostları Grubu" onuruna 2 Kasım 2010 tarihinde Ankara'da verilen yemeğe katıldı.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

Egemen Bağış, Türkiye'nin AB'ye tam üye kararlılığının 51 yıl öncesine dayanan bir taahhüt olduğunu vurguladı. Avrupa'nın yeni pazarlar, iş gücü, enerji gibi ihtiyaçlar içinde olduğunu ifade ederek Türkiye'nin bu konulara ilişkin AB'nin yükünü alacağını ifade etti.

Başmüzakereci Bağış, Türkiye'nin AB'den beş talebi olduğunu dile getirdi. Birinci taleplerinin "adil müzakere koşulları", ikinci önemli beklentinin ise "terörle mücadelede işbirliği" olduğunu belirtti. Üçüncü beklentiye vize konusu olarak belirten Bağış, vize kolaylığının temelsiz korkuları azaltacağını ve insandan insana iletişimi arttıracığını kaydetti.

Bağış, dördüncü konuyu Kıbrıs olarak ifade etti. Son beklentiye ise "Türkiye'nin ve diğer aday ülkelerin, 2004'e kadar olduğu gibi, Avrupa Birliği Zirveleri'ne davet edilmesi gerekliliği" olarak vurguladı.

Avrupa Parlamentosu "Türkiye'nin Dostları Grubu" Başkanı Alojz Peterle de Türkiye ile ilişkileri geliştirmek için kaybedecek zaman olmadığını vurguladı ve ziyaretleri süresince birçok kurum ve kişi ile görüşeceklerini dile getirdi. Ayrıca, vize uygulamaları konusunda hemfikir olduklarını belirten Peterle, bunun politik değil, teknik bir mesele olarak ele alınması gerektiğini söyledi. Peterle, terörle mücadele ve Kıbrıs konularında verdikleri desteği vurguladı ve birçok alanda Türkiye ile stratejik diyalogun geliştirilmesi gerektiğini ifade etti. "Adil müzakere" beklentisini çok iyi anladığını belirten Peterle, neyin adil olduğu konusunda fikir ayrılıkları olabileceğini, ancak bunun çerçevesinin çok açık olduğunu ve sürece uyulması gerektiğini sözlerine ekledi.

TÜRKİYE-YUNANİSTAN SINIRINDAKİ RABİT 2010 OPERASYONU HAYATA GEÇİRİLDİ

Kısaca RABİT olarak adlandırılan "AB Hızlı Sınır Müdahale Timi, 2 Kasım 2010 tarihi itibarıyla Yunanistan-Türkiye sınırında konuşlandırıldı. Yunanistan'ın talebi üzerine harekete geçen Avrupa Birliği, Türkiye ile Yunanistan arasındaki kara sınırının 12,5 kilometrelik bölümünün "yasadışı" göç baskısı karşısında kontrolünü sağlamak üzere, hızlı sınır müdahale ekiplerini konuşlandırma kararı aldı. 2007 yılında oluşturulan RABİT'lerin ilk saha deneyimini oluşturan ve RABİT 2010 olarak adlandırılan operasyonun yaklaşık iki ay kadar sürmesi öngörülürken, operasyon süresini Türkiye-Yunanistan sınırındaki gelişmeler belirleyeceği belirtildi. Orestiada - Alexandroupolis arasındaki bölgede ve Kipi Sınır Geçiş Bölgesi'nde, Yunan makamlarının kontrolü altında görev yapacak olan RABİT ekibi, 24 Üye Devlet ve Schengen ülkesinden toplam 175 uzmandan oluşuyor. Avrupa Komisyonu'nun İçişlerinden Sorumlu Üyesi Cecilia Malmström yaptığı açıklamada, RABİT'lerin Üye Devletlerin katkılarıyla ivedilikle hayata geçirilmesinin, Yunanistan'a yönelik Avrupa Dayanışmasının somut bir işareti olduğunu belirtti. Malmström, ayrıca, operasyonun başta organize suçlar olmak üzere düzensiz göçü azaltmada önemli bir caydırıcı etken olacağını belirtirken, insan hakları ihlallerinin yaşanmaması için, sınır ekiplerinin her aşamada dikkatli davranmaları gerektiğine vurgu yaptı.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

Diğer taraftan, Yunanistan'da işleyen bir sığınma sisteminin olmaması ve gözetli koşulları, barınma, sağlık alanındaki koşulların endişe verici düzeylere ulaşması sebebiyle, 3 Kasım 2010 tarihi itibarıyla, Hollanda, Almanya ve Avusturya'nın ardından İsveç de, Dublin II uyarınca sığınmacıların Yunanistan'a transferini durdurduğunu açıkladı. Buna ek olarak, Mülteciler ve Sürgünler için Avrupa Konseyi (ECRE) Genel Sekreteri tarafından yapılan açıklamada, bir yandan RABIT 2010'a kaynak ve insan gücü yardımıyla bulunan AB ülkelerinin diğer taraftan baskı altındaki Yunanistan'a sığınmacı göndermeye devam etmelerinin büyük bir çelişki olduğu, Üye Devletlerin dayanışma konusunda samimi olmaları gerektiği belirtildi.

Hatırlanacağı gibi, 24 Ekim 2010 tarihinde, Frontex Direktörü Ilkka Laitinen yapılan açıklamada, Yunanistan'daki "acil" ve "istisnai" durum sebebiyle, Yunanistan tarafından Avrupa Sınır Koruma Ajansı'na (Frontex) ulaştırılan talebe olumlu yanıt verilmesine karar verildiği bildirilmiş; Cecilia Malmström ise yasadışı yollardan sınırı geçen insan sayısının dehşet verici rakamlara ulaştığını ve Yunanistan'ın bu durumu tek başına göğüsleyebilecek durumda olmadığını belirterek, Yunanistan'a destek çıkmıştı. 29 Ekim tarihinde ise RABITlerin konuşlandırılması için Frontex ile Yunan makamları arasında operasyonel plan imzalanmıştı.

Konu ile ilgili İKV Kıdemli Uzmanı Zeynep Özler'in hazırladığı kapsamlı değerlendirme notuna www.ikv.org.tr adresinde Değerlendirmeler bölümünden ulaşılabilir.

YUNANİSTAN'DA VE AB'DE BOMBALI PAKET PANİĞİ

1 Kasım Pazartesi günü Yunanistan'ın başkenti Atina'daki Meksika Büyükelçiliği'ne gönderilmek üzere bir kargo firmasına bırakılan paketin patlaması ve bir firma çalışanın hafif yaralanması Yunanistan'da paniğe yol açtı. Bu olaydan sonra Yunan polisinin harekete geçmesi ile aynı gün Yunan Parlamento binası ve Bulgaristan Büyükelçiliği binasının önünde de iki bombalı paket bulundu ve imha edildi. Bunun yanında şehirde sırayla içinde patlayıcı bulunan paketler bulunmaya başlandı. İki şüpheli ellerinde Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy adına Elysee Sarayı'na ve Atina'daki Belçika Büyükelçiliği'ne gönderilmek üzere hazırlanan iki patlayıcı paket ile yakalandı. İsviçre Büyükelçiliği binasının hemen önünde de bir bomba patladı, meydana gelen patlamada ölen ya da yaralanan olmadı.

Patlayıcı madde içeren paketlerin yurtdışına da gönderildiğinin anlaşılmasıyla yurtdışı kargo seferleri 48 saat süreyle donduruldu. Europol (Avrupa Birliği karma polis gücü) ve Avrupa Mahkemesi adreslerini taşıyan iki patlayıcı madde içerikli zarf Atina Havalimanı'ndaki aramalarda ortaya çıkarıldı. Bütün yabancı elçiliklere birer nota gönderen Yunan Dışişleri Bakanlığı adreslerine ulaşan zarfları açmadan önce kontrolden geçirmelerini ve şüpheli olanları güvenlik makamlarına teslim etmelerini istedi.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

Yunanistan'da 2 gün içinde Fransa Devlet Başkanı Nicolas Sarkozy, Almanya Başbakanı Angela Merkel ve İtalya Başbakanı Silvio Berlusconi'nin adreslerine ulaştırılmaya çalışılan 13'ten fazla patlayıcı madde içerikli zarfın imha edilmesi ile dünya alarma geçti. Ayrıca, Berlusconi'ye ulaştırılmak istenen bir zarf Bolonya Havalimanı'nda bomba imha ekipleri tarafından etkisiz hale getirilmeye çalışılırken ateş aldı fakat olayda yaralanan olmadı. Alman Federal Polisi, Almanya Başbakanı Angela Merkel'e gönderilen bombanın 3 Kasım Çarşamba günü Berlin'deki Başkanlık binasındaki rutin X-ray taramasında ortaya çıkarıldığını belirtti ve soruşturmanın devamı için bir grup yetkilinin Yunanistan'a gönderildiğini sözlerine ekledi. Havayolu kargosunun güvenliği ile ilgili artan soru işaretleri dolayısıyla Avrupa Birliği yetkilileri her üye devletten hava güvenliği uzmanlarını teknik konuları tartışmak üzere 5 Kasım Cuma günü Brüksel'e toplantıya çağırdı.

Olay ile ilgili Yunanistan Başbakanı Yorgo Papandreu yaptığı açıklamada "Demokrasinin terör ile yıldırmaya izin vermeyeceğiz. Ülkeyi ve ekonomiyi tekrar canlandırmaya çalışan Yunan halkının emeklerini sorumsuz ve akılsızca baltalamaya kimsenin gücü yetmez" dedi. Papandreu ayrıca, patlayıcı madde bulunduran paketlerden yerel terör gruplarının sorumlu olduğunu açıkladı. Eylemleri "Ateş Çekirdekleri" adlı iktidar karşıtı sol örgüt üstlendi. Yunanistan'daki bu panik ortamının ve ekonomik krizin yanında, Papandreu yönetimini 7 Kasım Pazar günü yapılacak olan yerel seçimler bekliyor.

İNGİLTERE VE FRANSA ARASINDA SAVUNMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI İMZALANDI

2 Kasım 2010 tarihinde Londra'da, İngiltere Başbakanı David Cameron ve Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, iki ülke arasında savunma konusunda yeni bir dönem açan anlaşmaları imzaladılar.

Bu anlaşmalar, iki ülke arasında on yıl önce imzalanan St. Malo Bildirgesi adıyla anılan Avrupa Savunma ve Güvenlik Politikası'nın yürürlüğe konulmasından bu yana atılan en önemli adım olarak değerlendirildi.

İmzalan iki anlaşmadan biri askeri harcamalarda ortak tasarruf için genel askeri işbirliğini, diğeri ise nükleer güvenlik alanında 50 yıl süreli işbirliğini içeriyor.

Anlaşmalara göre iki ülke nükleer savaş başlıklarını test edecek. Savaş başlıklarının güvenliği ve etkinliği teknik araçlarla test edilecek. Bu kapsamda biri Fransa'da (Valduc), diğeri İngiltere'de (Aldermaston) olmak üzere iki adet nükleer teknoloji test merkezi kurulacak. Ayrıca iki ülke ortak sevk gücü oluşturacaklar. Her iki ülkeden 5 bin kişilik tugay

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

düzeyindeki iki birlik birlikte eğitim yapacak. İki ülke uluslararası krizlere birlikte müdahale edecek ve askeri savaş uçaklarını birlikte üretecek. A400M askeri ulaşım uçaklarında, pilotsuz uçaklarda ve füze yapımıyla ilgili bakım ve personel eğitiminde ortak işbirliğine gidilecek.

Anlaşma uyarınca İngiltere ve Fransa, denizde her zaman en az bir uçak gemisi bulunduracaklar. Bu uçak gemileri eğitim ve olası operasyonlar için iki ülke tarafından da kullanılabilir. İki ülke yeni nesil nükleer denizaltılar için gerekli olan teknoloji konusunda da ortak çalışma yapacaklar.

Yapılan bu anlaşmaların iki ülke arasındaki ilişkilerin derinleştirilmesini sağlayacağı ve iki ülkenin de karşı karşıya olduğu zorluklarla mücadelede stratejik ortaklık oluşturacağı kaydedildi.

AVRUPA BİRLİĞİ RUSYA-POLONYA ARASINDAKİ GAZ ANLAŞMASININ UYGUN OLDUĞUNU BELİRTTİ

3 Kasım Çarşamba günü basında konuşan Avrupa Komisyonu'nun Enerjiden Sorumlu Üyesi Günther Oettinger 18 Ekim'de Polonya ile Rusya arasında yapılan yeni gaz anlaşmasının AB mevzuatına uygun olduğunu ve bu konuyla ilgili bir problem olmadığını belirtti. 2022 yılına kadar uzatılacak anlaşma Polonya-Rus gaz kaynakları ve ayrıca Batı Avrupa için önem arz eden Polonya üzerinden olan Lamal gaz boru transit

hattının 2019 yılına kadar uzatılması konusunu inceleyecek. Anlaşmaya göre, Rusya Polonya için olan gaz rezervlerini 2020 yılında 11 milyon m³'e çıkartacak. Sonraki yıllar için ise miktar değişmeden kalacak. Belirlenen miktarlar EUROPOL tarafından belirlenen yüzde 48 seviyelerinde Gazprom ve Polonya gaz şirketi PGNIG tarafından sağlanacak.

Polonyalı şirket gaz boru hattının teknik operatörüne ve diğer dışsal operatörlere ulaşılacağını belirtti. Oluşturulan anlaşmanın müzakereleri sırasında Avrupa Birliği bir danışman rolü üstlendi. Erken katılımın bir sonucu olarak, anlaşma, imzalanıp yürürlüğe girerek AB mevzuatı içinde yerini alacak. Sonuç olarak her iki taraf da güvenlik esasıyla- Polonya hükümeti ve Rusya- AB mevzuat hükümlerini göz önünde bulunduracaklar. Oettinger konuyla ilgili yaptığı açıklamada; "Polonya ve Rusya bu hükümlerin tam olarak ne ifade ettiğini biliyor, bu nedenle AB mevzuatına uyumluluk için birlikte çalışacaklar".

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN
1-11 KASIM 2010

TÜRKİYE'DE YOUTUBE'A ERİŞİM SAĞLANDI ANCAK BELİRSİZLİK SÜRÜYOR

5 Mayıs 2008 tarihinden itibaren Türkiye sınırları içerisinde erişime kapalı olan internet paylaşım sitesi YouTube erişime 30 Ekim 2010 tarihinde açıldı.

İlk olarak 8 Mart 2007 tarihinde Atatürk'e hakaret içeren videolar içermesi gerekçesiyle İstanbul Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi tarafından erişime kapatılan YouTube, bu videoların sistemden kaldırılmasının ardından erişime açılmış, fakat 5 Mayıs 2008 tarihinde Ankara 1. Sulh Mahkemesi'nin koruma tedbirleri kapsamında, Türkiye sınırları içerisinde erişime tekrar kapatılmıştı.

Geçtiğimiz günlerde Almanya'da bulunan International Licencing Service adlı şirket YouTube'dan Atatürk'e hakaret içeren videoları kaldırdıklarını açıkladı. TRT arşivlerinin telif haklarının korunmasını resmi olarak üstlenen bu şirket, YouTube'daki Atatürk görüntülerinin de TRT arşivinden çıktığını fark etti ve YouTube içindeki telif haklarını koruyan otomatik sistem sayesinde TRT dolayısıyla sahip oldukları Atatürk videolarının silinmesini sağladı. Bunun üzerine Türkiye 30 Ekim 2010 tarihi itibarı ile 907 günlük YouTube yasağını kaldırdı. Konuyu araştıran YouTube yetkilileri bu videoların telif hakları politikalarını ihlal etmediği sonucuna vardılar ve videolar Türkiye'den ulaşılamayacak bir şekilde yeniden siteye yüklendi. Bu videoların siteye yeniden yüklenmesi üzerine Türkiye'nin YouTube'a erişimi tekrar yasaklaması gündeme geldi.

YouTube'un 2,5 yıl sonra tekrar açılması üzerine bu kez de, eski CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok'un yer aldığı iddia edilen videoların YouTube'da yer alması sitenin tekrar erişime engellenmesi ihtimalini ortaya çıkardı. Baykal'ın avukatları içeriği engellemek için Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB)'na başvuruda bulundu. TİB YouTube'a yazı yazarak, söz konusu görüntülerin kaldırılmasını talep ederek, aksi halde sitenin erişime engelleneceğini kaydetti. YouTube yetkilileri sorunun engellenmesi için çalışmalara başladıklarını bildirdiler.

AVRUPA KOMİSYONU VERİ GİZLİLİĞİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN YASALARI GÜNCELLİYOR

Dijital çağın kişisel verilerin paylaşımını hızla kolaylaştırması ile Avrupa Komisyonu 1995 tarihli "Veri Koruma Yönetmeliği"ni gözden geçirme ve düzeltme kararı aldı. Avrupa Komisyonu'nun 4 Kasım 2010 itibarıyla kabul edilen özel hayat ve verilerin korunmasına ilişkin strateji belgesi, özellikle vatandaşların kişisel bilgilerini kullanan sosyal paylaşım

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

sitelerinde ve online reklam firmalarında veri paylaşımı konusunda sıkı önlemler içeriyor. Komisyon'un kamuyu aydınlatıcı daha tutarlı ve etkili bir yönetmelik stratejisi benimsemesinin arkasındaki bir diğer neden ise Lizbon Antlaşması'nın yürürlüğe girmesi olarak görülüyor. Antlaşmanın 16'ncı maddesi ile temel hakları ilgilendiren her türlü aktivitedeki verilerin korunması Avrupa Birliği yasaları ile bağlayıcı hukuki çerçeveye kavuşturulacak şekilde yeniden düzenlenmişti.

Konuya ilişkin Adalet, Temel Haklar ve Vatandaşlıktan Sorumlu Avrupa Komisyonu Üyesi Viviane Reding, *"Kişisel verilerin korunması temel bir haktır, bu hakkın korunması için Avrupa Komisyonu veri gizliliği ile ilgili tutarlı ve net kurallara ihtiyaç duymaktadır. Mevcut yasanın yeni teknolojiler ve küreselleşme ile oluşan tehditlere karşı güncellenmesi gerekiyor."* dedi. Avrupa Komisyonu, düzenlemelerde öncelikle online verilerin kullanımına dikkat çekmeyi amaçlıyor. Kişisel verilerin gizliliği ve korunmasını konu alan belgeye göre, verileri toplanmakta olan bireyin bu konudan haberi olmalı, toplanan veriler sadece belirtilen amaçlar için kullanılmalı, kişisel veriler ifşa edilmemeli ve üçüncü kişilere kişinin yetkisi olmadan açıklanmamalı. Kullanılan verilerin ne amaçla kim tarafından toplandığı ve ne kadar süre kullanılacağı bireye açıkça belirtilmeli. Komisyon ayrıca, kullanılan verinin artık gerekli görülmediğinde tamamen silinmesi hakkının bireylere verilmesi gerektiğini şiddetle vurguluyor.

Kişisel verilerin gizliliği ve korunması konusundaki sorunlar büyük ölçüde "Google", "Yahoo!" ve "Facebook" gibi web sitelerinden kaynaklanıyor. Bu web siteleri nedeniyle ulusal veri korunmasından sorumlu yetkililer ile Avrupa Komisyonu arasında su yüzüne çıkmamış anlaşmazlıkların olduğu biliniyor. Avrupa Komisyonu konuya ilişkin yeni yasa taslağı için 2011 yılı içerisinde tasarısını sunacak ve 15 Ocak 2012'de de kamuoyuna danışacak.

YUNANİSTAN'IN ARDINDAN İRLANDA'DA KRİZ TEHLİKESİ

Avrupa Birliği, üye ülkelerinden kamu borcu hızla artan İrlanda'nın da Yunanistan gibi mali yardıma muhtaç kalacağı korkusuyla karşı karşıya bulunuyor. Ekonomi ve Parasal İşlerden Sorumlu Avrupa Komisyonu Üyesi Olli Rehn, gelecek hafta başında Dublin'i ziyaret ederek İrlanda Parlamentosu gündemindeki 15 milyar Avro'luk kemer sıkma paketi için destek isteyecek.

İrlanda'da ilave vergileri ve kamu harcamalarında kesintileri içeren bu paketin onaylanma süreci öncesinde kamuoyunda büyük tepki oluştu. Ancak, paketin onaylanmaması durumunda İrlanda'nın piyasalar tarafından ağır bir şekilde cezalandırılması bekleniliyor. Kamuoyunun sert tepkisini paketin parlamentodan geçmeyeceği sinyalleri olarak algılayan piyasalarda İrlanda tahvillerinde yoğun satış yaşanırken faiz oranı tarihi seviyelere yükseldi. Gösterge

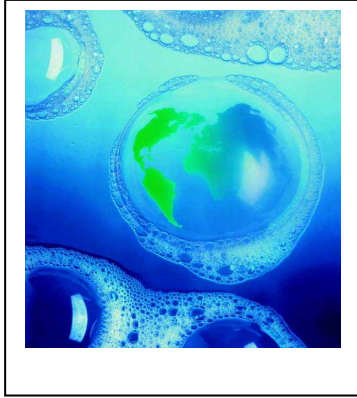
İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN 1-11 KASIM 2010

niteliğindeki 10 yıl vadeli Alman tahvillerinin faiz oranı yüzde 2,5 düzeyinde bulunurken 10 yıllık İrlanda kâğıtlarının faiz oranları yüzde 7,4 seviyelerine ulaştı. İrlanda'da kriz çanlarının çalmasına sebep olan bir diğer gösterge ise, Avro Alanı'nda bulunan, daha önce kurtarılan Yunanistan'ın 10 yıl vadeli tahvillerinin uluslararası piyasalarda yüzde 10,7 faiz oranıyla işlem görmesi. Bunun yanında, yüksek bütçe açığına sahip bir diğer AB ülkesi olan Portekiz'in 10 yıllık tahvillerinin de yüzde 6,2'lik faiz oranı ile işlem görmesi de ülke ve tüm AB adına tehlike arz ediyor.

AB liderlerinin geçen hafta bir araya geldiği zirvede 3 yıllık bir süre için oluşturulan 750 milyar Avro'luk uluslararası para fonunun katkısıyla oluşturulan acil yardım paketinin kalıcı hale gelebilmesi için Lizbon Antlaşması'nda kısmi değişiklik yapılması konusunda uzlaşma sağlanmıştı. Böylelikle, İrlanda'nın bu 750 milyon Avro'luk kurtarma fonuna başvurma seçeneğini değerlendirmesi bekleniyor. Bu durum, AB'de kamu borcu yüksek olan diğer ülkelerde de kriz ihtimali durumunda ne yapılacağı sorularını ve tartışmaları gündemde tutuyor.

AVRUPA BİRLİĞİ DETERJANLARA FOSFAT DENETİMİ GETİRİYOR

Avrupa Komisyonu, deterjanlarda su kaynaklarını kirleten fosfatın kullanılmaması ve fosfor içerikli katkı maddelerinin azaltılması için bir öneri hazırladı. Avrupa Komisyonu'nun ve Endüstri ve Girişimcilikten Sorumlu Üyesi Antonio Tajani, deterjanlarda fosfat kullanılmasının yasaklanmasıyla Avrupa'nın göl, nehir ve sahillerinde su kalitesinin yükselmesini hedeflediklerini belirtti.

Avrupa Komisyonu, fosfat ve fosfor içerikli katkı maddelerinin nitrat örneğinde olduğu gibi suya karıştığında kırmızı ve yeşil dalga denilen su yosunlarının hızla büyümesine sebep olduğunu ve bu nedenle diğer su canlılarının yaşam alanının daraldığını ifade etti.

Sudaki fosfatın kimyasal ve biyolojik işlemlerle temizlenmesi ileri teknoloji ve ağır maliyet gerektirdiğinden ve AB'deki birçok arıtma tesisi bu altyapıya sahip olmadığından Komisyon, otomatik bulaşık makinelerinde kullanılan fosfat içerikli tablet deterjanların ekonomik açıdan uygun bir alternatif bulununcaya kadar yasaktan muaf tutulmasını talep etti. Komisyon'un önerisinin onaylanması durumunda yasağın 1 Ocak 2013'ten itibaren uygulamaya konulacağı belirtildi. Ancak, bulaşık makinelerinde kullanılan tablet deterjanlar için bu tarih 31 Aralık 2014 olarak ifade edildi.

Avrupa Komisyonu'nun analizlerine göre Avrupa'nın en kirlili su kaynaklarından Tuna Nehri'ndeki fosfatın yüzde 16'sı, Baltık Denizi'ndeki fosfatın ise yüzde 24'ü deterjandan kaynaklanıyor.